

Täysistunto

Torstai 18.2.2016 klo 15.59—20.29

2.1. Suullinen kysymys eläkkeensaajien verokohtelusta (Jukka Gustafsson sd)

Suullinen kysymys SKT 9/2016 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäinen kysymys, edustaja Gustafsson.

Keskustelu

16.01 **Jukka Gustafsson sd:** Arvoisa puhemies! Pari viikkoa sitten tamperelainen ystäväni kertoi apteekkikäynnistään. Oli joutunut jonottamaan. Edessä vanhempi naisihminen oli laskenut tiskillä rahojaan lääkkeitä ostaessaan. Arvoisa ministeri Stubb, tiesittekö, että tänä vuonna työeläkkeet eivät nousseet lainkaan ja kansaneläkkeet itse asiassa vähän tippuivat? Moni eläkeläinen on huolissaan ja hätääntynyt. Te, ministeri Stubb, vastoin vaalilupausanne petitte eläkeläiset ja laitoitte heidät maksamaan korkeampaa veroa kuin palkansaajat.

Niin, miten on nyt? Eivätkö tässä tilanteessa eläkeläiset olisi ansainneet samat veronalennukset kuin palkansaajatkin?

16.02 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Esittämänne esimerkki on tietenkin ikävä, ja soisi, että maamme tilanne taloudellisesti ja muutoin olisi parempi kuin mitä se tällä hetkellä on. Me olemme lähteneet siitä, että tämä hallitus ei tule kiristämään työn verotusta ja tämä hallitus ei myöskään kiristä eläkkeiden verotusta. Kun me katsomme meidän uraamme eteenpäin tästä — 4 miljardin sopeutukset, 72 prosentin työllisyystavoite — me toivomme, että kolmen vuoden päästä olemme saaneet maan uudestaan jalkeille, ja toivomme, että ensi vuonna työmarkkinajärjestöt ovat päässeet yhteisymmärrykseen sekä yhteiskuntasopimuksesta, palkoista että monesta muusta kysymyksestä, missä vaiheessa me voimme tulla vastaan 1 miljardin euron verohuojennuksilla, jotka koskettaisivat tässä tapauksessa myös eläkeläisiä.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.03 **Jukka Gustafsson sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen linja nyt valitettavasti vain tarkoittaa sitä, että tänä vuonna keskituloisen eläkkeensaajan verotus suhteessa palkansaajaan kasvaa 250 euroa vuodessa. Jos on pariskunta, se on jo 500 euroa vuodessa. Me demarit esitimme omassa vaihtoehtobudjetissamme, että tämä väärä korjattaisiin. Arvoisa ministeri Stubb, oletteko te tekemässä tästä veroerosta nyt pysyvän eron ihan tästä ikuisuuteen? Teillä olisi nimittäin nyt mahdollisuus korjata tämä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2016 vp

räikeä epäkohta hetken päästä alkavassa kehysriihessä. Aiotteko tehdä sen, ettei tästä teidän aiheuttamastanne veroerosta tule eläkeläisille pysyvää?

16.04 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tietysti, kun me katsomme veropoliittisia kokonaisuuksia, tavoitteena on se, että ne ovat johdonmukaisia eivätkä poukkoilevia. Tämä ongelma, jonka te itse tuossa mainitsitte, hoituu erityisesti sitä kautta, että Suomeen luodaan lisää työtä ja työpaikkoja.

Meillä on kaksi suurta haastetta tällä hetkellä. Yksi on globaalitalous, ja toinen on väestörakenne. Me olemme tilanteessa — jokainen suomalainen, joka tätäkin kyselytuntia seuraava, ymmärtää sen — jossa meillä on vähemmän ja vähemmän käsipareja töissä, enemmän ja enemmän käsipareja tällä hetkellä tuettavana. Nyt me pyrimme tässä hallituksessa tekemään ratkaisuja, jotka lisäävät sekä työn tarjontaa että kysyntää. Sen takia me olemme myös panostaneet työn verottamisen kiristämisen vähentämiseen ja sitä kautta saamme luotua lisää työpaikkoja. Tämä ongelma ei ratkea pienellä kikkalla eikä myöskään tässä kehysriihessä.

16.05 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eihän tässä nyt mistään pienestä kikkasta ole kysymys vaan siitä, verotetaanko samojen periaatteiden mukaisesti työssä käyviä ja eläkkeellä olevia. Siitä on kysymys. Jostain kumman syystä, ministeri Stubb, te ette tänään nyt tunnu ymmärtävän tätä asiaa ollenkaan. Mutta kyllä te ennen vaaleja tämän ymmärsitte. Silloinhan te itse puhuitte, että piditte aivan sietämättömänä, että keskusta on esittänyt, että veronkevennykset eivät koskisi eläkeläisiä. Nyt te kiertätte tätä päivä päivältä ettekä suostu sanomaan, miksi te teette itse tämmöistä verolainsäädäntöä, että eläkkeellä olijoita verotetaan kireämmin kuin työssä olevia. Eihän se ole oikein, ja huoli kasvaa eläkeläisten joukossa.

Samaan aikaan te olette valmistelemassa — huomasin, että kokoomus vaatii nyt veronalennusta alkoholiveron puolella, että ravintoloiden alkoholiveroa pitäisi alentaa. Sinne teillä on kyllä rahaa, alkoholinkulutuksen lisäämisen puolella, mutta ei kaikille eläkeläisille yhdenmukaisessa kohtelussa. Miksi alkoholiveroa pitää laskea mutta eläkeläisten verotus pidetään korkeammalla kuin työssäolijoilla, ministeri Stubb?

16.06 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ymmärtääkseni tämä on hallituksen kyselytunti ja ensimmäinen kysymys liittyy eläkkeisiin. Tämä hallitus ei ole tässä vaiheessa laskemassa alkoholin verotusta.

Mutta ehkä kaksi huomiota, jotka liittyvät eläkeläisiin: ensimmäinen on takuueläkkeen korotus, jonka me teimme, ja toinen oli eläkeläisten asumistuen leikkauksen peruminen. Nyt haluan, edustaja Heinäluoma, jotta ei synny väärinkäsityksiä, sanoa tämän vielä kerran: eläkeläisten verotus ei tule tämän hallituskauden aikana kiristymään.

16.07 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te juuri vuoden alusta kiristitte eläkeläisten verotusta suhteessa palkansaajiin. Te teitte työtulovähennyksen kevennyksen palkansaajille mutta ette tehneet eläketulovähennyksen kevennystä, joka olisi antanut eläkeläisille sen saman veroedun kuin työssä olevat saavat. Tosiasia on se, niin kuin edustaja Gustafsson täällä sanoi, että eläkkeet eivät nousseet vuoden alussa senttiäkään — nollakorotus. Onneksi sentään työssä käyvien puolella tulee pieniä korotuksia tänä vuonna. Syntyyhän tässä epäsuhta, ja tämä on kummallista, että te ette tunnusta tätä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2016 vp

Jos nyt tehdään sitten jatkossa veronkevennykset niin kuin sanotte, että pannaan taulukoihin, niin tämä ero jää pysyväksi. Joka ikinen vuosi eläkeläiset maksavat enemmän veroa kuin palkansaajat samasta tulosta. Minusta tämä on epäoikeudenmukaista. Tämä pitäisi korjata, ja siksi toivon niin kuin edustaja Gustafsson, että tämä tehdään seuraavassa kehysriihessä, kun kokoonnutte käsittelemään myös verotusta. Eikös tämä olisi ihan järkevää, jos tässä on epäsuhta, niin kuin tässä on?

16.08 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt en oikein ymmärtänyt ehkä edustaja Heinäluoman kehäpäätelmää. Olitteko siis sitä mieltä, että työn verotusta ei olisi pitänyt laskea ja että työtulovähennystä ei olisi pitänyt muuttaa, (Hälinää) koska te viittasitte suoraan tähän näin? Toisekseen esittäisin tässä ihan ja voin antaa teille paperilla myös tämän jälkeen, että meillä on aivan selvästi palkka- ja eläketuloa saavan verotukset eri tulotasoilla. Kun me katsomme tätä peruskäyrää, niin itse asiassa se ero on loppujen lopuksi pieni, mutta minä palaan siihen suurempaan kuvaan: ilman työtä, työpaikkoja tässä maassa ei tulla pitkässä juoksussa saamaan kunnon eläkkeitä. Me pyrimme tässä hallituksessa panostamaan nimenomaan työllisyyteen. Ilman työllisyyttä, lisää työpaikkoja, ei tule verotuloja. Ilman verotuloja on vaikea rakentaa eläkkeitä.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Heinäluomalle tuli kysymys, olkaa hyvä.

16.09 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä, todellakin se työtulokevennys oli perusteltu. En vastusta sitä vaan kannatan, niin kuin hyvin tiedätte, koska joulukuussa hyväksyimme sen yksimielisesti. Erimielisyys koskee sitä, eikö eläkeläisiä pitäisi kohdella samalla tavalla kuin työssäolijoita, sama veronkevennys antaa. Kun te sanotte, että ero on pieni, niin edustaja Gustafsson kertoi sen eron. Se on runsas 200 euroa per eläkeläinen, pariskunnalla 500 euroa. Se on teille ehkä pieni, mutta eläkeläisten kannalta se alkaa olla jo aika iso summa, kun katsotaan per vuosi. Ja nyt te uhkaatte tehdä tämän pysyväksi, ellette korjaa tätä asiaa kehysriihessä. Kysyn vielä: mikä teitä estää tekemästä korjausehdotusta ensi kehysriihessä?

16.09 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Meidän taloustilanne estää sen tällä hetkellä. Me olemme tällä hetkellä yhteiskunnassa, jossa on kolme jäykkyyttä. Ensimmäinen jäykkyys on poliittinen päätöksenteko, toinen jäykkyys on työmarkkinat, ja kolmas jäykkyys on meidän valuutta. On vain ja ainoastaan yksi asia, joka tässä yhteiskunnassa ja tässä maassa joustaa tällä hetkellä, ja se on työttömyys. Me pyrimme tässä hallituksessa korjaamaan sen tilanteen. Me pyrimme rakentamaan yhteiskunnan, jossa sekä työn tekeminen että teettäminen on kannattavaa. Se tarkoittaa pitkässä juoksussa myös sitä, että saamme lisää verotuloja, ja sitä kautta me pysymme myös tarkastamaan muun muassa eläkeläisten verotuksen, joka siis ei kiristy.

16.10 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä se on niin, valtiovarainministeri Stubb, että vaikeina aikoina pitää pitää kiinni juuri heikompiosaisista ja panostaa asioihin, joilla me myös tulevaisuudessa pärjäämme. Myös koulutuksen osalta leikkaukset ovat tässä hetkessä harkitsemattomia. Ja tämän eläkeläisten verotuksen lisäksi eläkeläisille osuu se, että monet heidän maksuistaan kasvavat ja sitä kautta kustannustaak-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2016 vp

ka lisääntyy. Eli kysymys on siitä, että monille eläkeläisille, joilla on tarvetta esimerkiksi lääkekorvauksiin ja pitkiin matkoihin sairaanhoitoon, terveydenhuoltoon, kokonaisvaikutus voi olla tietyille ihmisille täysin kohtuuton. Näin ollen hallituksen pitäisi ottaa vastuu siitä, mikä vaikutus heikompiosaisille on heidän politiikastaan kokonaisuudessaan.

Jos, ministeri Stubb, ette ole valmis helpottamaan verotusta eläkeläisten osalta, niin kysyisin ministeri Rehulalta ja ministeri Mäntylältä, olisiko mahdollista ottaa käyttöön kuitenkin yhteinen maksukatto näille sosiaali- ja terveydenhuollon maksuille niin, että sama taakka ei keskity vain tietyille ihmisille — niille, jotka ovat eläkeläisiä ja niitä, jotka eniten tukea tarvitsevat.

16.11 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Meillä on käytössä maksukatto, (Eduskunnasta: Ei kokonaista!) joka koostuu eri osista. Meillä on lääkekatto. Terveyskeskusmaksuissa on tietyt katot, meillä on olemassa tällainen kattotilanne. Tietyn määrän käytön jälkeen ei enää peritä maksuja lääkkeistä tai terveyskeskuskäynneistä. Yhtenäinen maksukatto on hyvä tavoite, mutta toisaalta meillä on myös järjestelmä, joka huolehtii siitä, että ne kaikkein vähäosaisimmat niissä tilanteissa, joissa terveydestä huolehtiminen on rahasta kiinni, voivat hakea avun ja saavat maksuttomia palveluja. Tämäkin pitää tässä kokonaisuudessa muistaa.

16.12 Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä Kelan kanssa on nyt tehty tiivistä yhteistyötä nimenomaan juuri liittyen muun muassa tähän lääkekorvauksen omavastuuasiaan, ja siellä nyt käydään hyvin aktiivista keskustelua, ja muun muassa Apteekkariliiton kanssa myös hyvin aktiivisesti seurataan, minkälainen vaikutus muun muassa tällä omavastuulla nyt sitten on näihin lääkeosoihin.

Toinen asia, mihin nyt on erityisesti kiinnitetty huomiota, on näitten matkakorvausten reaaliaikainen seuranta, koska siellä on tosiaan tullut paljon sitä viestiä, että kun nämä omavastuut eivät reaaliaikaisesti rekisteröidy, niin ihmiset joutuvat silloin odottamaan niitä huomattavan pitkään, jotta he käytännössä saavat ne takaisin. Siihen haetaan nyt tällaista ihan yksinkertaista teknistä lakimuutosta, joka sitten helpottaisi siltä osin sitä tilannetta.

Oikeastaan vielä yksi asia, tietenkin tämä, että myöskin tästä perustoimeentulotuen siirrosta Kelaan olen käynyt hyvin paljon keskustelua Kelan toimijoiden kanssa, ja heillä on nyt tavoite nimenomaan tämä, että siellä käydään nyt sitten (Puhemies koputtaa) hyvin tarkkaan läpi, onko mahdollista sitten saada näitä kaikkia etuuksia, kun esimerkiksi toimeentulotukihan (Puhemies koputtaa) on hyvin alikäytetty.

16.13 Aino-Kaisa Pekonen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Eläkeläisköyhyys on syventynyt, ja sitä entisestään lisäävät korkeat asumiskustannukset, rikkonaiset työurat ja pitkät työttömyysjaksot, aikainen joutuminen työkyvyttömyyseläkkeelle sekä myös matalat palkat, joista eläkettä lasketaan. Nämä ovat nyt niitä tekijöitä, joihin meidän pitää pystyä vaikuttamaan. Tulojen lisäksi on kiinnitettävä huomiota myös menoihin, esimerkiksi erittäin korkeisiin asumiskuluihin ja palvelumaksuihin sekä liian pieniin lääkekorvauksiin.

Arvoisa puhemies! Te hallituksessa kuitenkin nyt nostatte asiakasmaksuja, leikkaatte lääkekorvauksia, haluatte leikata palkkoja. Onko teillä, hallitus, joitakin esimerkkejä konkreettisista toimista, joilla nopeasti vähennetään eläkeläisköyhyyttä?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2016 vp

16.14 Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tosiaan viitataan tässä nyt tähän edelliseenkin vastaukseeni, että muun muassa Kansaneläkelaitoksen kanssa on nyt käyty hyvin aktiivisia keskusteluja siitä, kuinka muun muassa toimeentulotuen alikäyttö nyt saadaan sieltä sitten huomioitua, koska meillä on paljon eläkeläisiä, jotka olisivat oikeutettuja siihen, mutta kun meidän järjestelmä ei toimi ja sen takia nimenomaan me haluamme, että tämä yhden luukun periaate toimii, että ihmiset silloin mahdollisesti saavat sen kaiken sosiaaliturvan, joka heille osaltaan kuuluu.

Mitä tulee sitten näihin lääkekorvauksiin — palaan tässä sen verran vielä — meillä on hallituksessa muun muassa tällainen rationaalisen lääkehoidon kehittämisohjelma, jolla nyt kiivaasti pyrimme hakemaan niitä säästöjä siten, että ne eivät kohdistuisi asiakaskäyttöön, vaan että lääkehoitoa tehostamalla ja sitä turvaa lääkitystä purkamalla meillä olisi mahdollista hakea niitä säästöjä tällaisin toimenpitein sen sijaan, että ne sitten kohdentuvat suoraan sinne lääkkeiden käyttäjiin.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Kolme ministeriä on pyytänyt vielä vastauspuheenvuoroa. Lyhyet vastaukset, ministerit Soini, Lindström ja Rehula.

16.16 Ulkoasiainministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nämä edustaja Pekosen esiin ottamat vaikeudet ovat todellisia, niistä on syytä olla huolissaan. Se on selvä asia, ja uskon, että me kaikki jaamme sen huolen.

Se, mitä hallitus on pystynyt tekemään, on takuueläkkeen nousu, omaishoidon tuen nostaminen, Yle-vero poistuu 300 000:lta pienituloiselta — siellä on paljon eläkeläisiä mukana — ja eläkeläisten asumistukileikkaus peruttiin. Tässä on neljä konkreettista toimenpidettä, jotka auttavat tässä asiassa. (Välihuutoja) — Arvoisa puhemies! Olisi helpompi vastata, jos kuulisi kysymykset. (Pia Viitasen välihuuto) — Aivan oikein, edustaja Viitanen, te teitte toisen kysymyksen, en kuullut sitä.

16.17 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kokonaisuudessa toki on kyse siitä, että leipä ostetaan euroilla. Mutta toisaalta on tärkeää myös se, että lääkäriin pääsy on mahdollista, jono on mahdollisimman lyhyt, jos jotain sattuu, kuntoutus toimii ja ikääntyvän väestön palvelut kaiken kaikkiaan ovat sellaiset, että se turvallisuudentunne, joka elämiseen ja asumiseen tarvitaan, on olemassa. Kyllä tämä hallitus pyrkii ja tavoittelee sitä tilannetta, että esimerkiksi kotona asuminen olisi nykyistä turvallisempaa ja turvampaa, puhumattakaan sitten, että lääkäriin pääsisi nopeammin. Siksi meillä sote-uudistuskin liikkeellä on.

16.17 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Pekonen mainitsi tuossa kysymyksessään ikääntyneet työttömät, ja siihen, mitä konkretiaa on, voisin vastata näin, että me etsimme uusia keinoja, joista yksi ihan käytännön konkreettinen keino on se, että yhdessä ministeri Vehviläisen kanssa olemme käynnistäneet tällaisen selvityksen siitä, millä me saamme näitä vaikeimmin työllistettäviä ihmisiä takaisin työelämään, ja tähän porukkaan nimenomaan kuuluvat myös nämä ikääntyneet työttömät. Eli me kyselemme järjestöiltä, toimialoilta, kunnilta, yhteisöiltä ja ihan tavallisilta kansalaisilta uusia ideoita, jotta me saamme tämän työllistämisen kynnyksen alemmas.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2016 vp

16.18 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sitä minä täällä vain kyselin, että kyllä tämä eläkkeensaajien toimeentulo on vakava asia, ja kaikkien niiden leikkausten seurauksena, joita hallitus nyt tekee, hyvin monella eläkeläisellä se käteenjäävä netto tulee tippumaan. Tämä on vakava kysymys, puhemies, ja eläkkeensaajat katsovat nyt teihin, arvoisa ministeri Stubb. Te lupasitte ennen vaaleja oikeudenmukaista verokohtelua, ja nyt se lupaus on petetty. Sanotte, että ei ole rahaa. Silti teillä riittää rahaa autoveron kevennykseen, miljoonaperintöjen verojen keventämiseen, teillä riittää rahaa alkoholiveron kevennykseen. Miksi rahat, ministeri Stubb, loppuvat aina silloin, kun kysymys on eläkkeensaajista? Tämä on epäreilua, tämä on korjattava. Miksi rahat loppuvat silloin, kun kysymys on eläkkeensaajista ja heidän oikeudenmukaisesta kohtelustaan?

16.19 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Viitanen kysymykseen viitaten: Kyllä uskon, että suurin osa eläkeläisistä ymmärtää ja tietää, missä jamassa Suomi tällä hetkellä on. Meillä on noin 400 000 työtöntä työnhakijaa. Meillä on erittäin jäykkä työmarkkinajärjestelmä. Meillä on järjestelmä, joka ei luo lisää työtä, ja tosiasia on se, että ilman työtä meillä ei ole hyvinvointia eikä eläkkeitä. Eli me haemme jatkuvasti ratkaisuja sen eteen, että saamme työllisyystilanteen parantumaan tässä maassa, koska jos totta puhutaan, niin me olemme tällä hetkellä tilanteessa, jossa meillä on myös talouspoliittista myötätuulta: EKP:n löysä korkopolitiikka, sen lisäksi matala öljyn hinta ja matala euro. Ja silti me emme saa talouskasvua aikaiseksi ennen kuin me saamme korjattua tilanteen. Silloin me emme voi lähteä alentamaan myöskään eläkeläisten verotusta. Sen takia (Puhemies koputtaa) tämä kevät on ratkaiseva.

16.20 **Ben Zyskowicz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kuten entinen puhemies ja valtiomies Paavo Lipponen sanoi: voi tätä hurskastelua, voi tätä käsien pesua. Tämä tuli mieleen, kun kuuntelin SDP:n eläkeläisten verotukseen liittyvää kysymystä. Nimittäin eläkeläisiä verotuksessa eniten raivostuttaa tämä niin sanottu raippavero, ja sen äiti on SDP. (Sosialidemokraattien ryhmästä: Ohhoh!) Mutta kun täällä annetaan ymmärtää, että eläkkeensaajien verotus olisi tänä vuonna jotenkin kireämpää kuin viime vuonna, niin kysyn ministeri Stubbilta: onko niin, että itse asiassa eläkkeensaajat tänä vuonna maksavat veroa ihan sen mukaan kuin aikanaan valtiovarainministeri Rinne budjetissaan viime vuodelle esitti? (Sosialidemokraattien ryhmästä: Ei maksa!)

16.21 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On syytä huomata, että toisin kuin SDP:n väitteistä ajattelisi, niin näiden ratkaisujen myötä eläkeläisten verotus ei kiristy.

16.21 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun valtiovarainministeri on näitä Carunan sähkönsiirtokorotuksia pitänyt kohtuuttomina ja nyt Caruna on päättänyt tänään alentaa näitä perusmaksuja, niin olisiko järkevää nyt myös tässä ottaa hallituksen uusi tahti ja päätyä siihen, että tätä eläkkeitten verotusta sen vaalilupauksenne mukaan, ministeri Stubb, toteutettaisiin?

Ja sitten vastaus teille, edustaja Zyskowicz: eivät maksa tällä hetkellä eläkeläiset samalla tavalla veroja kuin minun budjettiesitykseni mukaan viime vuonna sen takia, että eläketulovähennys on poistettu sieltä, se korotus, jonka tein sinne.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2016 vp

16.22 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Oliko tuossa kysymys?

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Siinä alkuosassa.

Arvoisa rouva puhemies! Nyt en oikein ymmärtänyt kysymystä tai sen yhteyttä suoraan Carunaan. Voisiko ehkä toistaa kysymyksen?

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Haluaako edustaja Rinne? — Olkaa hyvä.

16.22 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Haluan toistaa, arvoisa puhemies, tämän kysymyksen. Te olette arvostellut Carunan sähkönsiirtomaksueroituksia, 30 prosentin verran, ja äsken tuli tieto, että Caruna on ollut valmis alentamaan sähkönsiirtoveromaksua. (Eero Heinäluoma: Korjausliike!) — Korjausliike tähän tilanteeseen. — Nyt haluan kysyä teiltä, arvoisa valtiovarainministeri: olisiko järkevää eläkeläisten osalta tehdä se korjausliike, että lunastatte vaalilupauksenne ja eläkeläisten verotusta kohdellaan samalla tavalla kuin palkansaajien? (Välihuutoja)

16.23 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! (Hälinää — Puhemies koputtaa) Uskon, että se ainoa korjausliike, jonka Suomi voi tehdä, on se, että me luomme tähän maahan lisää työpaikkoja ja työllisyyttä. Se on se ainoa tapa, jolla me voimme saada hyvinvointivaltioon uudestaan liikettä ja happea. Ja uskon, että jokainen suomalainen vauvasta vaariin ymmärtää sen vaikean tilanteen, missä me tällä hetkellä olemme. Me tarvitsemme kyllä korjausliikkeen, me tarvitsemme tulostavuuksia sekä politiikassa että työmarkkinoiden puolella. Jos tämän kevään aikana saamme aikaiseksi yhteiskuntasopimuksen, paikallisen sopimisen, siihen liitettyä kilpailukykykypaketin ja sote-ratkaisun, uskon, että saamme käänteen tähän talouteen ja silloin voimme vuoden kuluttua katsoa verotustilannetta uudestaan. (Eero Heinäluoma: No nyt, tulihan se!)

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ja edustaja Rinne vielä jatkaa.

16.24 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin täällä on useampaan kertaan todettu, teillä on ollut varaa maatalon kehittämisrahoihin, autoveroalennukseen, miljoonaperintöjen veronalennuksia suunnitellaan. Kysyn teiltä, arvoisa valtiovarainministeri: onko tässä kysymyksessä arvovalinta, kun te petätte vaalilupauksenne eläkkeensaajille, jätätte eläkkeensaajien verotusta keventämättä samassa suhteessa kuin palkansaajien?

16.24 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Entisenä valtiovarainministerinä, edustaja Rinne, te varmasti hyvin tiedätte, että kun budjettia laaditaan, niin on tietty kehikko, jonka puitteissa toimitaan. Me lähdemme hallitusohjelman linjauksista. Sen jälkeen me pidämme huolen, että niistä tavoitteista, jotka siinä on laadittu, pidetään kiinni. Jos on tarvetta matkan varrella korjata, niin silloin korjataan. Sanon ihan suoraan, edustaja Rinne: minun mielestäni kannattaa myös budjettipolitiikassa välttää yhteiskunnan vastakkainasettelua.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2016 vp

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Myönnän vielä kolme vastauspuheenvuoroa tähän: edustajat Zyskowicz, Alanko-Kahiluoto ja sitten alkuperäisen kysymyksen esittäjä, edustaja Gustafsson.

16.25 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Oli hyvä, että ministeri Stubb mainitsi tuon hallitusohjelman. Kuten puheenjohtaja Rinne ja entinen puheenjohtaja Heinäluoma hyvin tietävät, eri puolueet asettavat vaaleihin mennessään tavoitteita, hallitusohjelma sovitaan hallitukseen tulevien puolueiden kesken ja silloin syntyy se yhteinen linja, jota toteutetaan, (Pia Viitanen: Pidetään lupaukset!) ja se yhteinen linja oli se, että pienen ja keskisuuren palkan verotusta kevennetään. Tämä teidän hakemanne yhdenvertaisuus olisi toteutunut myös siten, että ei olisi kevennetty myöskään palkansaajien verotusta. Sittenhän me olisimme teidän toivomassanne tilanteessa, (Eero Heinäluoma: Ei suinkaan!) että ei ole erilainen kohtelu.

Mitä tulee tähän Caruna-rinnastukseen, arvoisa puhemies, tätä kysyn vielä hallitukselta: eikö se ole todella todella ontuva rinnastus, koska ei ole korotettu, ei ole kiristetty eläkeläisten verotusta, jota nyt pitäisi sitten korjausliikkeillä alentaa, kuten Caruna tekee? Ehkä ministeri Rehn voi vastata tähän.

16.26 Elinkeinoministeri Olli Rehn (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Zyskowicz on tietysti täysin oikeassa siinä, että tässä puhutaan kahdesta eri asiasta. Elikkä kysymys aikaisemmin liittyi julkiseen talouteen, ja nämä Carunan hinnankorotuksiin liittyvät kysymykset ovat luonnollisen monopolin sääntelyyn liittyviä kysymyksiä, hyvin erilaisia kysymyksiä. Me olemme hallituksen puolelta aktiivisesti hakeneet ratkaisua neuvotteluteitse tähän Carunan kysymykseen. Nyt on saatu neuvotteluteitse aikaan ratkaisu, jonka nojalla Caruna laskee kiinteitä perusmaksuja ja sitoutuu välttämään hinnankorotuksia myös vuonna 2017. Näin lähes 30 prosentin sijaan kustannusten nousu kuluttajille jää alle 15 prosentin. Tämä on erinomainen uutinen Carunan asiakkaille, etenkin pieni- ja keskituloisille ja eläkeläisille, joille nämä kohtuuttomat korotukset (Puhemies koputtaa) olisivat merkinneet isoa lovea tuloihin. Kiitänkin osapuolia, kuluttaja-asiamies Päivi Hentusta sekä myös välittäjäksi (Puhemies koputtaa) pyytämäni toimitusjohtaja Raimo Luomaa tämän ratkaisun pohjustamisesta.

16.28 Outi Alanko-Kahiluoto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vihreän eduskuntaryhmän näkemys on se, että myös vaikeina taloudellisina aikoina on mahdollista tehdä veropolitiikkaa, jossa parannetaan pienituloisten ja vähävaraisten asemaa. Sen vuoksi me teimme veroratkaisun, jonka olemme esitelleet myös täällä salissa, jossa kunnallisveron perusvähennystä olisi korotettu roimasti ja rahoitettu se osinkoveroja kiristämällä, mikä on perusteltu toimi, koska osinkojen kevyt verotus tällä hetkellä kasvat-
taa tuloeroja.

Talouden arviointineuvosto, jota hallituskin on täällä monesti siteerannut, kritisoi hallitusta siitä, että päätöksissänne te ette ota huomioon sitä, miten erilaiset päätökset osuvat samoihin ihmisryhmiin, ettekä myöskään käytä riittävästi verotusta elementtinä, jolla voitaisiin kasvattaa oikeudenmukaisuutta ja välttää kaikkein kipeimpiä leikkauksia. Miten vastaatte tähän talouden arviointineuvoston kritiikkiin? (Eero Heinäluoma: Hyvä kysymys!)

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2016 vp

16.29 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Me kävimme perusteellisesti läpi talouspolitiikan arviointineuvoston raportin, ja siellä perusviesti oli aika selkeä, eli kutakuinkin hallituksen finanssipoliittinen viritys on oikea. Oltiin myös samaa mieltä siitä, että lisää ei voida enää velkaantua. Oltiin myös samaa mieltä sopeutuksen koosta ja tahdistista. Se, missä meillä oli pieni erimielisyys, oli meidän veropoliittisessa linjassa, se myönnettäköön. Me lähdemme siis siitä, että Suomen kokonaisveroaste ei voi enää kiristyä, koska se on yksi maailman korkeimmista, karkeasti 44—45 prosenttia kokonaisveroaste, suhteutettuna esimerkiksi OECD:hen: 34 prosenttia. Me tarkastelemme jatkuvasti talouspoliittisen arviointineuvoston raporttia, mutta tulemme pitämään sen verolinjan, mikä meillä tällä hetkellä on, ja sillä on kaksi tavoitetta: luoda lisää työpaikkoja ja kasvua.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ja vielä alkuperäisen kysymyksen esittäjä, edustaja Gustafsson.

16.30 Jukka Gustafsson sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen kyllä pettynyt ministereiden vastauksiin. Tuntuu siltä, että sentään välillä paistanut keväturinko ei ainakaan vielä ole sulattanut ministereiden sydämiä. Josko sitten kehysriiheen mennessä näin tapahtuisi.

Haluan nyt erityisesti korostaa ja painottaa sitä, että meillä on paljon työttömyyttä, meillä on paljon turvattuutta ihmisten keskuudessa. Tämä edellyttäisi nyt hallitukselta äärimmäisen tarkkaa, huolellista oikeudenmukaisuuden tunteen ymmärtämistä. Minun mielestäni nyt tämä käyty keskustelu, jossa nyt kiistatta kuitenkin eläkeläisiä kohdellaan eri tavalla kuin palkansaajia, oikeutetusti loukkaa heidän oikeustajuaan.

Ja lopuksi kysyn, kun ministeri Stubb on myöskin kokoomuksen puheenjohtaja: miksi kokoomus nyt sitten (Puhemies koputtaa) on kaikkein eniten vastustamassa tässä yhteydessä juuri eläkkeensaajien verotuksen kohtuullistamista ja oikeudenmukaistamista? (Ben Zyskiewicz: No eihän ole! Mikäs väite tuo on?)

16.31 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! En ehkä ole ihan samaa mieltä edustaja Gustafssonin kokonaisarviosta ja siitä, mikä on hallituksen tulokulma. Hallituksen tulokulma on yksiselitteisen selkeä, ja se on se, että me pyrimme luomaan lisää työpaikkoja tähän maahan. (Jukka Gustafsson: Totta kai! Niinhän kaikki hallitukset!) Me olemme asettaneet tavoitteen: 110 000 uutta työpaikkaa, 72 prosentin työllisyystavoite. Ja nyt on niin, että jos tämän kevään aikana emme saa aikaiseksi yhteiskuntasopimusta, emme saa aikaiseksi palkkamalattia emmekä saa aikaiseksi sellaisia tuotantoa lisääviä toimia, kuten esimerkiksi paikallinen sopiminen, niin silloin Suomen työllisyysaste ei nouse vuoteen 2019 mennessä. Ja se tarkoittaa käytännössä sitä, että Suomi oli talousihme vuodesta 1990 vuoteen 2008. Sen jälkeen on ollut laskusuhdanne, joka on jatkunut vuodesta 2008 eteenpäin. Nyt meidän pitää saada työllisyystilanne parantumaan. Muuten me jatkamme tätä keskustelua myös eläkeläisten asemasta loputtomiin. (Eero Heinäluoma: Kylmää kättä!)

Kysymyksen käsittely päättyi.